

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за европске интеграције
20 Број: 06-2/213-20
21. децембар 2020. године
Београд

ЗАПИСНИК

ЧЕТВРТЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПЕТАК, 18. ДЕЦЕМБАР 2020. ГОДИНЕ

Седница је почела у 13.00 часова.

Седницом је председавала председница Одбора за европске интеграције Елвира Ковач. Седници су присуствовали чланови Одбора Весна Марковић, Милан Радин, Ана Миљанић, Предраг Рајић, Виктор Јевтовић, Дубравка Филиповски, Љиљана Малушић, Душица Стојковић, Станислава Јаношевић, Енис Имамовић и заменици чланова Одбора Илија Матејић, Милан Урошевић, Дијана Радовић, Загорка Алексић и Самира Ћосовић. Седници није присуствовао члан Одбора Весна Ранковић. Седници је присуствовао и народни посланик Шаип Камбери.

Седници су присуствовали и Њ.Е. Сем Фабрици, амбасадор и шеф Делегације Европске уније у Републици Србији, Матеја Норчич Штамцар, заменица шефа Делегације ЕУ у Србији и Наташа Еленков из Делегације Европске уније у Републици Србији.

Пре утврђивања Дневног реда, председница Одбора је реч дала председнику Народне скупштине Републике Србије (НСРС), Ивици Дачићу. И. Дачић је пожелео добродошлицу у име Народне скупштине Републике Србије представницима Делегације ЕУ у Србији. Подсетио је да је ово први пут да ће Народна скупштина расправљати о Извештају Европске комисије о напретку Републике Србије, у процесу придруживања Европској унији, на пленуму и наговестио да ће то засигурно бити пракса и у наредном периоду. Истакао је да је се тиме шаље јасна порука колико је Србији значајан процес европских интеграција. Нагласио је да се Народна скупштина посебно посветила анализи дела Извештаја који се односи на саму Народну скупштину, као и да је опредељење НСРС да се закони разматрају по редовном поступку, без хитног поступка, осим у ретким изузецима. Истакао је да ће се организовати јавна слушања за поједине законе и подсетио да је већ одржано јавно слушање о Закону о дигиталној имовини и о Закону о фискализацији.

На предлог председнице Одбора, једногласно је усвојен следећи

Дневни ред

1. Представљање Извештаја Европске комисије о Републици Србији за 2020. годину (20 Број 02-2093/20);

2. Информисање Одбора о предлогу да народни посланици поднесу Предлог закључка поводом представљања Извештаја Европске комисије о Републици Србији за 2020. годину.

Тачка 1.

Е. Ковач је отворила прву тачку Дневног реда, и реч дала С. Фабрицију који је похвалио што ће се по први пут Извештај Европске комисије наћи на пленуму. Истакао је да Европска унија остаје посвећена европској будућности Србији. Подсетио је да је Европска унија и даље први трговински партнер Србије, 65% трговинске размене Србије јесте са земљама Европске уније (ЕУ), те да је Европска унија такође први инвеститор у Србији, са скоро 70% страних директних инвестиција које долазе из ЕУ, као и да је ЕУ највећи донатор у Србији, са око 300.000.000 евра које на годишњем нивоу донира Србији. Рекао је да ће ЕУ, у овом тешком периоду пандемије вируса Ковид-19, наставити да стоји уз Србију, као и да ће наставити да пружа помоћ и здравству и привреди и друштву. Истакао је да је Извештај Европске комисије у сагласју са ранијим праксама, да је детаљан, објективан, као и да даје пресек стања који Европска унија увиђа да постоји у Србији у односу на процес приступања. Нагласио је да је Извештај Европске комисије (ЕК) заједнички рад великог броја људи и у Србији и у Бриселу и подсетио да је Извештај ЕК усвојен од стране Колегијума Комисије, након чега су га и земље чланице ЕУ потврдиле. Подсетио је да је Извештај ЕК усвојен у октобру месецу 2020. године. Такође је подсетио да је након усвајања, Европски комесар за проширење Оливер Вархељи дошао у Србију да представи Извештај ЕК, заједно са Економско-инвестиционим планом за Западни Балкан, који представља програм за опоравак целокупног Западног Балкана у наредним годинама. Истакао је да је ЕУ уочила да је Србија од усвајања Извештаја ЕК почетком октобра 2020. године већ предузела иницијативу и већ применила неколико препорука из овог Извештаја, односно предузети су позитивни кораци. Конкретно што се тиче Народне скупштине, рекао је да уочено смањење усвајања прописа по хитном поступку, чешћа су јавна слушања, реизбор Повереника за равноправност, усвајање буџета у планираном временском року, као и примање захтева Парламента од Владе за реформу Устава. Истакао је да постоје три главне области у којима је организован Извештај ЕК, први су политички критеријуми, затим економски критеријуми и трећи су правне тековине ЕУ, односно законодавство ЕУ, које Србија треба да преточи у своје законодавство. Истакао је да су поглавља 23- Правосуђе и основна права и 24- Питања правде, слободе и безбедности, као једна од првих које је Србија отворила почетком приступних преговора 2014. године, врло сложена поглавља и да ту има највише посла да се уради, те да ће, с тим у вези, вероватно бити последња затворена. Рекао је да политичка порука ЕУ јесте хитно убрзавање и продубљивање реформи у области владавине права, те да ће на тај начин Србија брже отворити даља поглавља. По питању економских критеријума, истакао је да је за разлику од области владавине права Србија боље напредовала, као и да је у протеклом периоду постигнут изванредан напредак. И. Матејић је подсетио да је

Србија до сада отворила 18 преговарачких поглавља са ЕУ, од чега су два привремено затворена и истакао да то показује један јак и добар темпо који Србија има у придруживању ЕУ. Нагласио да готово да не постоји Поглавље, а на којем Србија није урадила ништа. Истакао је да је Србија лидер у региону по стварању добросуседских односа, да има стабилне односе са Хрватском и са Босном и Херцеговином, добре односе са Румунијом, Бугарском и Северном Македонијом. Подсетио је да преко 50 одсто директних страних инвестицијама долази из земаља ЕУ, што показује да имамо добар однос са ЕУ, и напоменуо да је у последњих 10 година робна размена са ЕУ порасла за 156 одсто. Е. Имамовић је истакао да странка Демократске акције Санџака подржава демократске процесе, европске интеграције и НАТО интеграције Србије. Похвалио је разматрање Извештаја ЕК на пленуму. Истакао је да је Извештај ЕК један од најзначајнијих инструмената по којем се мери напредак европских интеграција Србије и имплементација препорука како у друштвеном, политичком и јавном животу. Истакао је да систем заштите права и слобода националних мањина у Републици Србији показује бројне недостатке. Изнео је мишљење да Народна скупштина у својим закључцима посебну пажњу мора посветити питањима националних мањина у Републици Србији, да мора посебно третирати изборне услове и да се мора посебно бавити наставком дијалога о изборним условима који су најављени. Такође је навео да је изузетно важно да Народна скупштина у својим закључцима, поред поздрављања позитивних мера и позитивних оцена у Извештајима ЕК, би требало посебно да се бави и освртањем на негативне оцене Европске комисије. Шаип Камбери је истакао да европске интеграције немају никакву алтернативу, не само у Србији, већ уопште на читавом Балкану јер будућност Западног Балкана лежи у чланству у ЕУ, као и да никаква алтернатива у виду савеза средњоисточних или далекоисточних алијанси не може заменити Европску унију, која би требала да донесе дугорочну стабилност у региону. Д. Стојковић је истакла да Извештај ЕК потврђује да је Србија и даље посвећена процесу европских интеграција и нагласила да Извештај ЕК долази у једном специфичном тренутку, с обзиром на то да је Влада Републике Србије радила у заиста тешким околностима, како политичким и економским, тако и здравственим, изазваним пандемијом Корона вируса. Истакла је да се у Извештају ЕК наводи да је Србија обезбедила доследну примену законодавства који се односи на националне мањине, укључујући Роме, што доводи до конкретног побољшања у делотворном остваривању њихових права у целој земљи, који се може пратити побољшањем прикупљених података. Истакла је да се према последњим истраживањима, урађеним у децембру месецу 2019. године дошло до резултата да је чак 54 одсто грађана Републике Србије за наставак преговора и за чланство Србије у ЕУ, а да је 68 одсто испитаних грађана за наставак реформи. Подсетила је да је Србија током извештајног периода хрватског председавања Европском унијом прихватила нову методологију која подразумева убрзање реформи које кандидати треба да спроведу, тако што ће се поглавља сада организовати под одређеним групама, тзв. кластерима. Истакла је да резултат од 18 преговарачких поглавља које је Србија до сада отворила уз два привремено затворена, говори да су Влада Републике Србије, као и Скупштина

Републике Србије, заједно урадили један квалитетан посао. Рекла је да је 2020. година година бројних изазова, како за Европску унију, тако и за Републику Србију, као и да је то година солидарности, у којој смо могли да увидимо колико је партнерски однос који Србија гради са ЕУ важан и у интересу и грађана саме ЕУ, али и грађана Србије. Истакла је да је улога Народне скупштине јако важна у процесу европских интеграција као и да је део препорука које се односе на Народну скупштину већ усвојен. С. Фабрици је истакао да у Извештају ЕК на странцима 38 и 39, постоји део о националним мањинама и цитирао „Законодавни оквир за поштовање и заштиту права мањина, је у великој мери успостављен у складу са оквиром Савета ЕУ“. Подсетио је да је Србија већ отворила 18 поглавља и истакао како је то добар резултат. Рекао је да Србији јесте место у ЕУ и да у то нема сумње, јер то је ствар културе, историје, економије и стабилности региона. М. Радин је истакао да Радио-телевизија Војводине (РТВ), која је део Радио-телевизије Србије (РТС) и који се финансира из исте претплате као и РТС, емитује програме на више од седам језика националних мањина, мађарском, словачком, румунском, русинском, ромском итд. П. Рајић је рекао да је у Извештају ЕК назначено да је дошло до извесне стагнације када је реч о реформама у судству. Осврнуо се на критику у Извештају ЕК када је реч о изменама изборног законодавства, изборних правила, јер се сматра да су она дошла у релативно кратком временском периоду, уочи одржавања последњих парламентарних избора. Истакао да је веома поносан на унапређењу положај жена кроз процентуално повећање броја жена у саставу Парламента Републике Србије, као и у саставу Владе Републике Србије. Подсетио је да је тим изменама закона, такође, спуштен цензус са 5 одсто на 3 одсто, чиме је омогућено и олакшано опозиционим листама да уђу у парламент, као и да је омогућено да већи број припадника представника странака националних мањина, односно мањинских националних заједница уђе у Парламент. С. Фабрици је истакао да је по питању мањина пример Војводине одличан и да се у Извештају ЕК констатује како такав пример треба да се прошири и на друге мањине, на друге делове земље. Рекао је да се ЕУ заснива на подели функција између извршне, судске и законодавне власти, те да је предлог ЕУ Србији да држи ове три гране власти у међусобној интеракцији, али и да функционишу свака са своје независне позиције.

Тачка 2.

Е. Ковач је отворила другу тачку Дневног реда и информисала Одбор о предлогу да народни посланици поднесу Предлог закључка поводом представљања Извештаја Европске комисије о Републици Србији за 2020. годину.

Седница је завршена у 15:00 часова.

СЕКРЕТАР ОДБОРА

Marija Vucichевич
Марија Вучићевић

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА

Elvira Kovacs
Елвира Ковач
(Elvira Kovacs)